

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.—
za en mesec 3.—
za Nemško celoletno . 28.—
za ostale inozemstvo . 36.—

== V upravljstvu: ==

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEČ

== Inzerati: ==

Enostopna petstvarica (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat 8 v

V reklamnih notih stane
enostopna garsončarica
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primerni popusti.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenredno pogosto in
v praznikih, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravljalstvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. III.
Sprejema naročila, inzerate in reklamacije.
Upravljalškega telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 6 strani.

Kodanjski kongres in narodno vprašanje.

Med drugimi vprašanji, s katerimi se je kodanjski kongres socialnih demokratov pečal, je bil tudi spor, ki se je vnel med avstrijsko nemško in češko socialno demokracijo. Znano je, da tiči vsa moč in vpliv socialne demokracije v strokovnih društvih in da polaga največjo važnost na to, da so vsa strokovna društva v posameznih državah združena v enotno zvezo. Avstrijska strokovna društva so bila do zadnjega časa tudi vsa združena v dunajski centrali; zadnji čas pa se je zgodilo v več slučajih, da so nemški socialno-demokratski poslanci v parlamentu v narodnih vprašanjih kakor en mož glasovali z nemškimi strankami, medtem ko so češki socialni demokrati glasovali s slovanskimi poslanci. Ta razpor je imel velike posledice tudi za strokovno organizacijo. Znatel del čeških strokovnih društev se je ločil od Dunaja in si osnoval lastno centralo v Pragi. Blizu 45 tisoč strokovno organiziranih čeških socialnih demokratov je združenih v Pragi, in 100 tisoč jih je še v dunajski centrali. Čehi hočejo tudi v strokovnih društvih svojo lastno avtonomijo, lastno upravo, hočejo, da ostane češki denar v čeških rokah, njim samim na razpolago.

To zahtevo je kodanjski kongres kratkoma odbil; socialna demokracija ne pozna čeških strokovnih društev, imeti hoče samo avstrijske. Socialno-demokratska strokovna organizacija je internacionalna, za njo je merodajno samo stališče razrednega boja in vse narodno-separativistične težnje zavrača. Vsak poizkus, strokovno organizacijo narodno ločiti pomeni samoumor vse organizacije. Vsi češki ugovori, da ima vsak narod pravico do lastne organizacije, da se je internacionala že dvakrat na tem razbila, ker je hotela preveč centralistično ves svet pod se spraviti, so bili udarec v vodo. In tako se vrnejo češki odposlanci za eno iluzijo bogatejši v Prago kakor so odšli. Kakšne posledice bo imel ta sklep za razvoj avstrijske socialne demokracije, pokaže bodočnost.

Mi bi k temu dostavili par misli, ki so važne za nas Jugoslovane.

Na socialno-demokratskem kongresu v Brnu se je postavil naslednji

socialno-demokratski narodnostni program:

Ker so narodni boji v Avstriji glavna ovira vsakega političnega in kulturnega narodnega napredka, zahteva socialna demokracija sledeče: Avstrija naj se spremeni v demokratično državo; vsak narod je celota zase, ki naj ima svojo lastno upravo, postavodajo, narodno zastopstvo, kratko narodno avtonomijo. Na podlagi tega programa si je osnovala tudi socialna demokracija pri vseh avstrijskih narodih svojo neodvisno politično organizacijo. Čehi so šli še en korak dalje in so si osnovali na podlagi istega programa tudi svojo strokovno organizacijo. Kaj pa pomeni politična narodna avtonomija brez gospodarske, brez strokovne avtonomije; brez slednje je politična avtonomija popolnoma iluzorična. Drugič dokazujejo volitve, da ni v socialni demokraciji merodajno samo stališče razrednega boja, ampak tudi drugi momenti kakor narodni in verski momenti. Kolikrat volijo nemški socialni demokrati nemško-nacionalne meščanske poslance, namesto da bi podpirali svoje drugorodne stanovske tovariše. Kolikrat volijo nemške meščanske liberalce namesto krščansko-demokratske poslance, ki so jim po programu veliko bližji. Vir vseh teh zmed je materializem, na katerem stoji vsa socialno-demokratska organizacija. Socialna demokracija pozablja, da so strokovna društva gospodarska organizacija in da so vse strokovno gospodarske težnje v tesni zvezi z zahtevami prava, pravosti in vere in da more strokovna organizacija samo na tleh krščanstva svoje zahteve uresničiti. Jugoslovani pa se iz tega učimo, da nimamo od socialne demokracije v svojih narodnih in gospodarskih vprašanjih veliko pričakovati in da podvojimo svoje sile, da se jugoslovansko delavstvo organizira v Jugoslovanski Strokovni Zvezi.

Avtomobilisti v Bohinju.

Iz Boh. Bistrice, 4. sept. 1910.

Prvi izlet kranjskega avtomobilnega kluba na Bohinjsko jezero izvršil se je v nedeljo, točno po programu.

Akoravno je bilo vreme megleno, privabil je ta shod lepo število kranjskih avtomobilistov v naš divni Bohinj.

To društvo deluje eno leto prav marljivo in si je pridobilo občne simpatije ter je tudi v domačih krogih vzbudilo zanimanje za ta koristni motor, katerega veljava ne samo za šport,

temveč tudi za koristno izrabo vedno narašča.

Organizacija avtomobilizma je bila na Kranjskem tem bolj potrebna, ker imajo že vse druge kronovine taka društva, ki so tudi važna za mednarodne avtomobiliste, ker imajo s tem zaslonbo in dobijo potrebna izvestja.

Zaradi tega je društvo v Ljubljani napravilo poizvedovalno centralo v Tourist-officu deželne zveze za tujski promet.

Izleti avtomobilistov so važni, ker zbližajo s tem svoje člane in tako je bil tudi ta izlet v Bohinj prijeten in koristen.

Med družbo, ki se je zbrala v hotelu sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru, opazili smo med drugimi barona Friderika Borna od Sv. Ane, barona Karola Borna od Sv. Katarine, rodbino Gassner ter rodbino Glacmann iz Tržiča, gospoda tovarnarja Pollaka iz Kranja, lekarnarja g. Robleka iz Radoljice, ki je imel popolnoma nov, jako prikupljiv tip avtomobila, tovarnarja g. Töniessa iz Ljubljane in g. A. Muhra z Dunaja.

Družbi so se priklopili okrajni glavar g. Župnek iz Radoljice, okrajni glavar Schitnik iz Kranja ter podpredsednik deželne zveze g. dr. Krisper.

Vsi so se udeležili skupnega obeda ter je vladalo vseskozi dobro razpoloženje.

Točno ob pol 3. odrinili so avtomobili na Bled. Okrajno glavarstvo v Radoljici in občine so vse potrebno odredile, da je bilo občinstvo opozorjeno, tako da se je vožnja gladko izvršila.

Tudi pri nas se bode ljudstvo privadilo avtomobilu, ako bode primerno podučeno. Seveda bi se ugled avtomobila in zanimanje za ta koristni motor v deželi zelo povzdignilo, ako bi si dežela sama omislila svoje avtomobile, kakor drugod, in s tem stopila na čelo prometni napravi, ki je za nas važna, posebno ker manjkajo pri nas avtomobilne linije, ki se drugod dobro obnesejo.

Naš deželni odbor, ki ima toliko razuma za kulturni razvoj dežele v modernem smislu, bi storil važen korak, ako to vprašanje uvažuje.

Kranjski avtomobilni klub dela sedaj priprave, da se vožnja avtomobilov na Kranjskem kolikor mogoče olajša in je tudi že vložil prošnjo na deželni šolski svet, da se otroci v šolah opozore, kako se je treba obnašati glede na avtomobilni promet in tudi na deželni odbor se bo vložila prošnja, da se na deželnih cestah odpravijo nekateri nedostatki.

I. Pišer.

Velesrbske demonstracije v Splitu.

Minolo soboto ponoči je dospelo iz Dubrovnika v Split neko srbsko pevsko društvo, ki potuje po Dalmaciji. Na pomolu je društvo pričakovala po nalogu mestnega župana dr. Mihaljevića mestna godba in pa pristaži dr. Smolake. Po slovesnem sprejemu in pozdravih se je množica s pevskim društvom podala po mestu; prišedši na starobeneško rivo je nekdo v množici zaklical: »Živela Velika Srbska!«, kar je vzbudilo silno navdušenje in živio-klicev ni hotelo biti konca. Navedeni klic sta slišala tudi policijski komisar Persić in navzoči orožniški poveljnik. V kavarni Troccoli, kjer je meščanstvo pogostilo pevsko društvo, se je v imenu slednjega zahvalil nek srbski pop ter med drugim rekel: »Iz Belgrada sem s svojim društvom odpotoval na obisk v one pokrajine, kjer se srbsko diha in čuti, kjer ljudstvo srbsko misli. Po vsem, kar sem v Dalmaciji videl, sem prišel do prepričanja, da kraljevina Dalmacija srbsko diha, srbsko čuti in da njeno prebivalstvo srbsko misli. Naš uspeh v Dalmaciji je uspeh srbske pesmi in obenem uspeh srbske misli.« Z velikanskim navdušenjem je meščanstvo pozdravilo ta govor, nakar je dr. Smolaka pozdravil v imenu splitskega prebivalstva; šele v pozni uri so se ljudje razšli. Poročilo dostavlja korespondenca, da je namestništvo odredilo strogo preiskavo proti srbskim demonstrantom ter vse kaže, da se res misli v Dalmaciji vprizoriti preganjanje velesrbsstva. Mi se ne vtikamo v te vladne odredbe, a čudimo se pa le, kako da se kar naenkrat zopet hoče Srbov stopati na prste v Dalmaciji, medtem ko se srbskih veleslavnosti v Bosni vlada z vsem oficijelnim sijajem udeležuje in tudi sicer kaže jako široko vest nasproti srbskim in velesrbskim pojavom. No, pa tudi po tem sumljivem dejstvu nočemo brskati, ampak prosimo pa slavno našo vladu prav lepo, da jugoslovanski javnosti pove, zakaj tako popolnoma ignorira — velenemstvo?! Ako so velesrbski govori in kliči nedopustni in kaznjivi — zakaj ne velenemški? V vsenemških glasilih (n. pr. »Alld. Tagblatt«) je zlasti o priliki spomina na Sedan kar mrgolelo veleizdajniških sestavkov. Očitno in neprikrito se je tu pisalo, kako da mora prejšnji ali slej zavladati nemška država povsodi, kjer se nemško govori, kako da morajo Nemci neprestano misliti

LISTEK.

Dekle z bliseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

(Dolge.)

XVIII. POGLAVJE.

Zadnji boji.

Drugi dan je napolnil, a solnce se je skrilo za goste oblake. Mirijam jih hvaležno pozdravi; pekoči žarki solnca bi jo ta dan že zelo oslabiljeno gotovo končali. Lakota in žeja sta ji bili edini družici ob sramotnem stebru.

Nenadoma nekaj prileti in pade ji prav pred noge. Ustrašila se je, ker je mislila, da bodo zopet kamenje vanjo lučali. Pa to ni bil kamen, ker je padel bolj na lahko; bil je zveženj iz platna. Mirijam se skloni, odveže ga z zobmi in v njem zagleda kos suhega kruha in steklenico vina. Željno povzije kruh, a ker je imela roke zvezane na hrbtu, ni mogla odpreti steklenice. Kdo se je pač spomnil, ali Benoni ali Esenci ali morda Kaleb? . . . Kdorkoli, Bog mu plačaj, misli si hvaležna Mirijam.

Toda kako naj pride do kreplilne pijače? Ali bi ji ne bilo mogoče oprostiti svojih rok? —

Gornji, pozlačeni del stebra je bil z železnimi žebli pritrjen k mramorju in eden teh žebeljev je štel iz zida in je bil oglat. Kaj ko bi z njegovo pomočjo predrnila vrstico, ki so bile ž njo zvezane njene roke? Obrne se s hrbtom proti stebru in se loti težavnega dela. Hitela je, a roke so ji zatekle in se močno ranile. Morala je mnogokrat prenehati, ker ni imela skoraj nobenih moči; zato jo je tudi noč še zasačila pri njenem poslu. Rimski vojaki so se skrivaj bližali vratom, kjer se je prišlo do stebrov. Klicali so jo in izpraševali, zakaj je priklenjena k stebru. Odgovorila jim je po latinsko, da je niso Judje razumeli; rekla je, da trpi, ker je rimskemu poveljniku rešila življenje. V tem pa so že Judje te vojake napadli in ploha strelci in kopij jih je pregnala. Mirijam je bila zopet sama.

Borbe so se to noč po malem vedno ponavljale. Judje so se vedno bolj umikali v svetišče, Rimljani so vedno bolj huje pritiskali za njimi. Po polnoči je nastal skoro popoln mir, toda mir, ki je napovedoval najhujši odločilni boj.

Mirijam, ki je vse pozorno opazovala, se je zdela, kakor da bi sredi tega nenaravnega miru Jehova odhajal iz hiše, kjer je bival, in od ljudstva, ki ga je častilo s svojimi usnicami, toda zametavalo v svojih srcih. Čuden strah

jo je spreletaval, ko se je ozirala po neizmernem oboku sinjega večernega neba in skoro pričakovala, da ugleda kako prikazen odhajajočega angelja Gospodovega. Vendar ni mogla ugledati drugega kakor jate jastrebcev.

»Kjer je mrhovina, tam se zbirajo jastrebi,« je zamrmrala; spomnila se je, da se te odurne ptice goste s kostmi Judov in da preže tudi na njene kosti. Milo se ji je storilo ob ti misli. Kar zamizala je in bridko zaplakala.

Kljub vsem bolečinam, ki so jih posebno povzročale otekle roke, je Mirijam zopet drgnila vrstico ob ostrí rob železnega žebja. Čutila je, da se vrstica le še malo drži; pešala je, toda pred njenimi nogami je ležala steklenica in žgoča žeja jo je naganjala k delu. Naenkrat začuti, da so njene roke proste. Otrple, otekle in okrvavljene so omahnile kakor mrtve. Skoro je omedlela vsled bolečin. Zgibala je otrple roke in prste, da so zopet oživele in naposled je s trudom odprla steklenico in se pokrepčala s požirkom močnega vina. Novo moč je začutila v svojih žilah. Prosto se je gibala, le težka veriga se je trdno oklepala njenega pasu.

Poskušala je odpreti verigo, a hitro ji je bilo jasno, da se nikakor ne more oprostiti verige, ker ni imela za

to nobenega pripravnega orodja. Žarek upanja, ki ji je posvetil, ko si je oprostila roke, je zopet izginil in v njeni duši je zavladala bridka žalost.

Spodaj okrog svetišča pa je zopet vse oživeło. Mirijam pogleda in s strahom opazi, da so se odprla velika vrata in da Judje poskusijo še enkrat rešiti se skozi rimske čete, ki so gasile ogenj. Načrt je bil tak, da si ga more domisliti le blazen človek. Videlo se je, da so Judje nad vsem obupali.

Natihem so Judje dospeli do hodnikov in pobili nekaj Rimljanov, ki niso imeli časa umakniti se. Prišli so do okopa in ga skušali prekoračiti, a tu jih zalotijo rimski vojaki. Judje so se ustavili, Rimljani pa so se kakor živa jeklena reka vsuli preko okopov. Judje so se umaknili, toda Rimljani so se zagnali za njimi. Po mramornatih stopnicah so hiteli prijatelji in sovražniki, skupno so prišli skozi odprta vrata, potisnili straže na stran, in se vsuli v Dvor Izraelov. Sedaj so se polastili vrat Rimljani, ki so dobivali vedno novih čet iz tabora, in udri so z vso silo proti vratam Svetišča. Nikdo se jim ni ustavljal, nobenega boja ni bilo; celo najpogumnejši izmed judovskih vojakov so vrgli orožje od sebe, ko so začutili, da je prišel konec in da je Jehova zapustil svoje ljudstvo; bežali so

in delati na to, a listi niti zaplenjeni niso bili. In kdo bi našel vse prilike, ko se čuje vsenemške vzklike, ne da bi se kdo najmanj nad tem izpodtikal. A Srbom se hoče sedaj naenkrat zopet stopiti za vrat in jih preganjati, vse-nemci pa nore dalje in store, kar hočejo. Tu bi bilo dobro malo pojasniti.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

MORILEC SVOJE ŽENE.

(Dalje.)

Obtoženec hoče svojo ženo suniti z nožem.

Gospodinja zaklane obtoženčeve žene, Marija Noč, izpove, da je šla rajnica ob moža zato stran, ker se nista »štimala«. Dokler je ona imela denar, jo je imel rad. Šla je stran, ker jo je hotel enkrat suniti z nožem, potem jo je tako stregel, da so jo morali nesti proč. Enkrat je tudi streljal iz revolverja na njo, a je zbežala. Dala je zastopit, da ga ima še rada. Pisal je rajnici obtoženec, naj mu prinese denar in za goldinar jajec. V pismu je pisal, naj rajnica pisma nikomur ne pokaže. France Noč, mož prejšnje priče, izpove med drugim, da je šla rajnica samo zadnjo nedeljo vun. Pove, kako je našel rajnico na skednju.

Po gostilnah.

Janez Oman pozna obtoženca. Poznal je tudi njegovo ženo. Bil je pri Tancarju, ko je ona čakala nanj. Jernej Šalej je bil tudi pri Tancarju usodepolni večer. Silila ga je, naj pleše z njo. Prečita se izpoved Tancarjeve natakaričice Pešec, ki je izpovedala, da je proti jutru v ponedeljek obtoženec še plesal v gostilni. Marija Krivic izpove, da je prišla rajnica od Tancarja v gostilno h Krivicu in da je še rekla, da bo mož gotovo hud, ker jo je od Tancarja proti Krivicu spremil neki fant, ker ni imel dežnika. Pripovedovala ji je rajnica, da je bil mož pred dnevi pri njej in rekel, naj mu da petak. Rekla je, da dá takoj za pivo, če pride mož. Ko je prišel obtoženec v gostilno, je naročila dva vrčka pive. Dosti se on ni zmenil za njo. Marija Zupan, bivša natakaričica pri Krivicu, je poznala oba, obtoženca in rajnico. Rajnica je še rekla: »Za pet litrov piva takoj dam, če mož pride.« On in ona se nista v gostilni nič pogovarjala. Takole okoli 1/2 9. do 3/4 9. zvečer sta zapustila skupno gostilno. Janez Damar pove, da je pri Krivicu ona obtožencu govorila, on pa nič kaj. Odšla sta približno ob 1/2 9. iz Krivčeve gostilne. Janez Čemernjak stanuje pri Krivicu, izpove med drugim, da je on igral karte. Odšla sta še pred 3/4 9. uro, kar prav dobro vé, ker je prišlo še žena okregala, ko je prišel v svoje stanovanje in ji je še rekel: »Saj ni niti še 3/4 na 9.« (Veselost.) Anton Javh pravi, da je Martinjak zapustil rajnico iz ljubosumnosti. Bil je usodni večer pri Krivicu. Ona je bila vesela, ko je on prišel. Zapustila sta Krivčovo gostilno okoli pol devetih.

Po odhodu iz Tancarjeve gostilne.

Alojzij Pečar, železniški čuvaj, je videl ob 9. uri 41 minut tisto nedeljo nekega moškega in neko žensko, ki je imela krilo čez glavo. Dež je takrat šel, kolikor je mogel, burja je brila. Ženska je imela črne lase. Rekel je še priča svoji ženi, da sta šli dve osebi po cesti. Šla sta hitro. Priča pokaže, kako je nosil tisti mož klobuk na glavi. Predsednik: »Martinjak, ali ste bili Vi tisti?« Obtoženec: »Ne.« Dr. Pajnič: »Kje ste

bili ob tistem času?« Obtoženec: »Ne vem, kje da sem bil takrat.«

Srečanje, o katerem obtoženec ničesar ne vé.

Franc Polanjšek pozna dobro Martinjaka že štiri leta. Tisto nedeljo zvečer je srečal Martinjaka. Dvakrat je šel priča čez tunel; prvič ob 9., drugič pa ob pol 2. zjutraj. Prišel je s Save proti tunelu. Misli, da je bilo to okoli 2. ure zjutraj, ko je srečal obtoženca. Srečal sem ga gotovo. Martinjak: »Ne vem se spomniti, kje sem bil takrat.«

Bil je čisto normalen.

Martin Tancar pozna oba. Ko sta bila Martinjaka še skupaj, sta jemala blago v njegovi prodajalni. Oba sta bila malo kriva. Drugič je prišel obtoženec v gostilno priče po polnoči okoli dveh. Bil je čisto normalen. Kakor so mu pravili, je še proti jutru plesal. Poseben pijanec obtoženec ni bil. Jožef Hafner je stanoval z obtožencem skupaj. Do osmih zvečer je bil priča doma. Ob 8. je obtoženec odšel in rekel, da gre h Krivicu. Priča sam je šel okoli 9. v Rabičovo gostilno, kjer je ostal do pol 11., nato so šli k Tancarju, kjer je bila veselica. Med 1. in 2. uro po polnoči je prišel obtoženec k Tancarju, pil pivo, jedel klobaso in rekel, da je bil med tem časom doma in dal ovratnik proč. Obtoženec je pogledaval okrog sebe, tako da se mu je to čudno zdelo. Misli, da je še vprašati, kaj da tako strupeno gleda. Ko je prišel obtoženec k Tancarju, je bil malo pijan, a ne dosti. Enkrat je rekel obtoženec, da je imel ženo že na skali in še pristavil: »Če bi vraga ubil, bi bil že prestal, misli, sem si pa, naj vrag še nekaj časa živi.« Takrat, ko je to rekel, se ni šalil. Zjutraj je prišel obtoženec ob 5. domov in je še pričo zbudil. Spat ni šel. Martinjak je imel zmiraj nož. Pravil mu obtoženec ni, da bi bil izgubil nož. Enkrat je tudi rekel: »Ženo bom rajši zaklal.« Nikdar mu ni pravil, da je padel in si pobil nos. Enkrat ga je videl, ko je šel obtoženec z neko drugo žensko. Anton Bolha izpove, da je obtoženec rajno ženo pretepal. Neža Krek, pri kateri je stanoval obtoženec, izpove, da ni njej začetom nič pravil, da je oženjen. Hlače so bile spodaj precej blatne. Suknja ni bila blatna. Zjutraj ji je še rekel, da je bil ponoči doma, ker se mu ni ljubilo iti spat, je pa zopet odšel. Gospodinja se je čudno zdelo, ker je bil nenavadno vesel: žvižgal je in pel; še smejal. Še vprašala ga je, zakaj da je bil tako vesel. Pravil ji je, da mu ona večkrat piše. Jožef Ražen pravi, da se mu ni zdelo čudno, ker je prišel obtoženec brez ovratnika k Tancarju. Zdel se mu ni hudo pijan.

Mati rajnice,

Mina Ropret, izpove, da je obtoženec pri njih stanoval, ko so delali železnico. Seznanil se je takrat s hčerjo, ki jo je poročil. Dote so ji dali 400 kron. Zakaj sta se začela kregati, ne vé. Ona ji je tožila, da jo je hotel z nožem in ji grozil z revolverjem. Rekla ji je: »Mlada si, otrok nimaš, pojdi stran služiti.«

Razprava se nato prekine.

× × ×

Obtoženec nima pravice, da korespondira z zagovornikom.

Ko se danes zjutraj nadaljuje razprava, pravi predsednik, da mu je došlo v roke pismo, ki ga je pisal obtoženec iz zapora svojemu zagovorniku. Zagovornik dr. Stare protestira, da bi se pismo prečitalo, dasi ne vé, kaj da stoji v njem, ker ima obtoženec pravico, da občuje z njim. Predsednik: »V pismu ni nič posebnega, toda obtoženec nima pravice, da korespondira z Vami.

Če Vam ima kaj povedati, naj to stori ustмено.«

Priče Grile ni.

Priča Grile z Dobrave ni prišel. Državni pravdnik zahteva, naj se privede z orožnikom. Pozove se v dvorano neki kot priča zaslišani orožniški stražmojster, ki pove, kje da je Grileva orožniška postaja. Orožnikom se brzojavi, naj privedejo Grilca.

Priča Valentin Krt.

Valentin Krtu je pripovedoval obtoženec, da je imel obtoženec rajnico na skali in da bi jo bil lahko doli pahnil. A je to opustil, češ, naj še malo živi. V ponedeljek po umoru je priča, ki je delal z obtožencem, izvedel in povedal, da je Martinjakova mrtva. Obtoženec je nato rekel: »O, a res, je vendar že vrag enkrat hin.« Anton Lahajnar je tudi delal z obtožencem skupaj. Ko se je enkrat govorilo, da je nekemu umrla žena, je rekel obtoženec: »Ta-le umrje, ona umrje, moja pa neče.« Obtoženec je bil nezvest svoji ženi. V ponedeljek se je kazal veselega, dobre volje, smejal se je. Povedal je tudi, da sta bila prejšnji večer z ženo skupaj v Hrenovici. Rekel je, ko je izvedel, da je žena mrtva: »Če je hin, naj bo hin!« — Bil je preplašen. Ko mu je rekel priča, da je dolžan pokopati ženo kot mož, je rekel obtoženec: »Ne maram jo pokopati, naj bo, kjer je.« Ko mu je priča rekel, da bodo prišli orožniki, je obtoženec rekel: »A, naj pridejo.« Ko so potem res prišli orožniki, se je zdelo priči, da Martinjak ni imel mirne vesti. Kašljal je in zastajala mu je sapa. Poskušal je obtoženec pri odmoru tudi spat, a ni šlo. Premetaval se je semintja, kakor da bi bil imel nemirno vest.

Bolj čuden kakor druge dni.

Valentin Rozman je tudi delal skupaj z obtožencem. Priči se je zdelo, ko je prišel v ponedeljek na delo, da je bil nekoliko pijan. Rekli so mu, naj gre gledat mrtvo ženo, a je rekel, da nikamor ne gre. Bolj prisiljeno se je tisto jutro smejal in govoril je dosti. »Bolj čuden je bil obtoženec tisti dan, kakor druge dni,« pravi priča. Predsednik: »Martinjak pravi, da ste mu delavci sovražni in ga hočete noter potisniti.« Priča: »Jaz povem, kar je govoril. Zakaj mu bom sovražen?«

Rištengo ji je stolkel.

Andrej Beguš pove, da mu je obtoženec povedal, da je ženi rištengo (hišno opravo) stolkel in da ima druge ženske. Rekel je obtoženec, da žena sinoči ni imela za vlak. Bil je drugo jutro preplašen. Čul je, ko je rekel obtoženec, »da je vrag že vendar hin«. Žalosten ni bil nič, pravi priča, ko je izvedel, da je žena že zaklana. Ko mu je priča rekel, da bo dobil 20 goldinarjev za pogreb, je rekel obtoženec: »Ne maram tistega denarja.«

Dogodek na skali. — Bled, ko so došli orožniki.

Franc Globočnik: Meseca aprila smo delali na Bohinjski prog. Tam je obtoženec pravil, da sta šla z ženo na sprehod in sta prišla na neko skalo. »Misli, sem jo že dol pahnil, a sem scagal« in pristavil: »Pa naj živi še en čas.« Zmiraj je imel o rajnici zelo grde besede. Ko mu je priča nekaj svetoval, naj vzame ženo nazaj k sebi, je rekel obtoženec: »Jaz nikoli ne! Tistga nikdar ne!« Ko so mu rekli, naj gre gledat rajno ženo, je rekel Martinjak: »Za babo nobene stopinje ne naredim.« Bled je postal obtoženec, ko so mu sodelavci rekli, da bodo prišli orožniki. Ko so prišli orožniki, je bil Martinjak čisto bel, bled.

Predsednik: »Martinjak, ali se sedaj spomnite, kaj ste gledali na skalo pripovedovali sodelavcem?« Obtoženec: »Nisem nič pravil, ali sem bil pa pijan.« Predsednik Globočniku: »Ali je bil takrat pijan?« Priča odločno in s povdankom: »O ne!«

Rad bi videl, da bi jo bil kdo drugi končal.

Janez Korošec pove, da žene ni hotel obtoženec nazaj vzeti. Obtoženec je večkrat rekel, kako rad bi videl, da bi bil kdo drugi njegovo ženo končal. »Če bi imel veliko denarja, bi koga podkupil, da bi jo v morje vrgel« je rekel obtoženec priči.

Javnost se izključ.

V nadaljnjem zaslišanju priče Korošec se javnost, izvzemši časnikarjev, izključ. Korošec pove besede, ki jih je gledal na prejšnji večer rabil z ozirom na svojo ženo obtoženec.

Obtoženec želi svoji ženi smrt.

Janez Lavrič izpove, da je obtoženec večkrat rekel: »Naj bi se le kdo našel, ki bi mi ženo ubil!« — Dominik Pleš izpove, da je dvakrat rekel obtožencu kar tako: »Če je mrtva, potem si jo gotovo ti ubil.« Prvič ni Martinjak

ničesar rekel, samo globoko vzdihnil, drugič je pa rekel: »A bejž, bejž!«

Pričevanje o nožu.

Visoko na hribu tam zgoraj, kjer so delavci delali z Martinjakom tisto dopoldne, se je našel neki nož. Našla sta ga Anton Jakopič in Bavcek in še nekdo drugi. Sodna komisija ni verovala, da bi mogel kdo tako visoko vreči kamen ali nož. Pleš je pa vrgel kamen tako visoko, kjer se je našel nož.

Obtoženec reže meso z nožem.

Zasliši se priča Grile. Pri malci v ponedeljek zjutraj je jedel obtoženec meso, ki ga je rezal z nožem, kar pa obtoženec taji.

Izpovedi orožnikov.

Anton Čuček, orožniški stražmojster: Obtoženec se je veselo smejal, ko so mu rekli orožniki, naj gre z njimi. V njegovem stanovanju ga je vprašal za nož. Odgovoril je, da ga je zgubil. Odvedli so ga na to v vojašnico. Rekel je obtoženec priči, da je bil tako pijan, da ne ve, kdaj je k Tancarju nazaj prišel. Drugi dan so iskali na prog nož in so progo prekopali. — Franc Janežič, orožniški stražmojster v Begunjah, je vodil obtoženca v mrtvašnico. Tam je rekel: »Kar si iskala, to si skupila.« Obtoženec se je smejal in se delal, kakor da ima vse za norčijo. — Skoraj istotako izpoveda priči Franc Telban, orožniški stražmojster, in Jožef Jurca, okrožni orožniški stražmojster v Radovljici.

Razprava se prekine ob ob 1. uri in se nadaljuje ob 4. uri popoldne.

Književnost.

* *Euchiridion Liturgicum* in usum clericorum et sacerdotum in sacro altaris ministerio. Ex libris liturgicis, S. Rituum Congregationis decretis et probatis auctoribus collegit Josephus Erker, ecclesiae cathedralis Labacensis canonicus. Editio altera emendata et aucta. Labaci 1910. Sumptibus librariae catholicae Labaci in Austria. Literis typographiae catholicae. Str. 503. Cena broš. izvodu 4 K 60 vin., vez. 5 K 80 vin.

Veliko dragocenih knjig je izdala zadnja leta »Katoliška Bukvarna«, a nobena se ni tako željno pričakovala kot drugi natis kanonik Erkerjevega *Euchiridiona*. Iz raznih semenšč, kjer je bil *Euchiridion* vpeljan kot učna knjiga, so neprestano prihajala naročila na novo izdajo. Istotako so pa duhovniki sploh nujno potrebovali nove izdaje zanesljivega kašipota, ki bi bil, upoštevajoč vse nove cerkvene določbe, jase in precizen vodnik pri izvrševanju najsvetejših liturgičnih opravil.

Kaj pa je pripomoglo kanonik Erkerjevemu *Euchiridionu* do tolikoga ugleda, ki ga je že dosegel pri prvi izdaji? Saj je knjig, ki dajo navodila za izvrševanje svetih opravil, v raznih jezikih lepo število. Tri prednosti so zlasti, po katerih se *Euchiridion* odlikuje mimo vseh drugih podobnih del. Vodnik za izvrševanje liturgičnih opravil mora biti sestavljen na podlagi vseh cerkvenih določb — prav tako starejših kakor najnovejših. Kanonik Erker je sestavil iz izredno natančnostjo svojo knjigo na podlagi vseh dekretov S. C. R., kakor jih uporabljajo najboljše liturgični pisatelji Gavantus, Martinucci, Carpo, Herdt in drugi v svojih drahtih, velikih liturgičnih delih in kakor jih podaja po Gardelliniju pričeta zbirka bogoslužnih dekretov do najnovejšega časa. Duhovnik, ki ima kanonik Erkerjev *Euchiridion*, ne potrebuje prav nobenega drugega pripomočka, ker se to delo ozira na vse dekrete. To je prva prednost imenovane knjige.

Vsa navodila za izvrševanje svetih obredov so v Erkerjevi knjigi združena v lepe, harmonične celote tako, da se liturgični obredi pokažejo čitatelju v vsej modri in veličastni sestavi in ga navdušujejo, da jih z veseljem, pobožnostjo in natančnostjo izvršuje. To je druga prednost Erkerjevega *Euchiridiona*.

Tretja prednost je pa oblika, v kateri beremo posamezna navodila: Vse določbe do najmanjših podrobnosti so povedane tako precizno, da izključujejo vsak dvom, k čemur zelo pripomore gladka lahoumevna latinščina gospoda pisatelja. Veliko svetih obredov je pojasnjenih tudi s preglednimi tabelami in situacijskimi načrti.

Razdelitev knjige v štiri glavne oddelke je jako primerna. V prvem delu govori pisatelj o splošnih obredih pri svetih opravilih. Drugi del podaja navod za sveto službo klerikom. Tretji oddelek obsega nauk o višji asistenci (de ministris sacris) in četrti del daje navodilo mašniku samemu; poučuje ga, kaj mu je sploh treba, da opravi sveto daritev veljavno in vredno, kako

proti Gorenjemu mestu; veliko jih je poginilo pod rimskim mečem.

Nekateri so se skušali rešiti v Svetišče samo, a za njimi so hiteli Rimljani z bakljami v rokah. Mirijam, ki je vsa prestrašena gledala boj s strehe Nikanorjevih vrat, je videla, kako se je z nekega okna na severni strani templja naenkrat prikazal svetel plamen. Nek vojak, ki je stal na ramenih drugega in ki v svoji blaznosti ni vedel, da je kakor uničujoč in razdejujoč angel, je vrgel bakljo skozi okno in tako zažgal tempelj. Visoko je švigal požrešni plamen in se razširjal kakor koprena, tako da je bila kmalu cela stran templja v ognju.

Novi plameni so se kmalu prikazali tudi na drugih straneh prostranega templja. Bil je izgubljen. Odprli so velika zlata vrata in Tit si je v spremstvu svojih častnikov prvokrat in zadnjikrat ogledal hišo Jehove, Boga Judov. Stopal je od sobane do sobane, da, celo v Najsvetejši je prišel, odkoder so na njegovo povelje odnesli zlate svečnike in zlato mizo.

Sedaj je bil tempelj, ki je stal tisoč sto in trideset let na vrhu gore Morije

velikansk plamen in sam največja žrtev, kar se jih je tam darovalo. Vojaki so ga oropali zlata in dragotin, metali svete posode drug drugemu in trgali svilene zaves s skrinje zaveze. Drugi vojaki so v divji jezi planili na množico, ki se je skrivala v Dvoru Izraelovem in jih pobili več kakor deset tisoč: vojakov, svečnikov, mož, žen in otrok, tako da je na dvoru kri kar v potokih tekla.

Po Dvoru Izraelovem se je razširjal strašen jok in stok onih, ki so padali pod rimskim mečem. Iz tisočev rimskih grl pa se je vzdigovalo zmago-slavno vpitje.

Nekaj tisoč Judov je uteklo preko mostov, ki so jih porušili za seboj, v Gorenje mesto. Mirijam je opazovala vse to, a ni mogla več prenašati prizora. Ogenj ji je jemal vid, jo je žgal in njena bela obleka je postala rjava. Težko dihalo se je splazila za ograjo strehe, iskajoč zavetja. Molila je, da bi umrla, vendar ni mogla. Spomnila se je pijače, ki je ostala v usnjati steklenici in jo izpila. Nato se je zgružila ob vznožju stebra in omedlela.

(Dalle.)

mora natančno po cerkvenih ukazih opraviti zasebno sveto mašo, kako slovesno sveto mašo in mu daje sploh vsa druga navodila za izvrševanje svetih opravil.

Druga izdaja Euchiridiona ima 503 strani, medtem ko je prva imela 398 strani, druga izdaja je torej pomnožena za več kot 100 strani in že to kaže na bogato vsebino, po kateri se odlikuje. Od leta 1896., ko je izšla prva izdaja, je bilo izdanih veliko važnih liturgičnih odlokov, po katerih se mora ravnati duhovnik v izvrševanju svoje službe. Ker so vsi ti dekreti natančno in vestno uporabljeni v novi izdaji Erkerjevega Euchiridiona, bodo duhovniki, ki imajo prvo izdajo, pač težko pogrešali druge izdaje. Posebno dobrodošel je v drugi izdaji celoten nepretrgan opis obreda zasebne ali neslovesne svete maše (str. 416 do 450). S tem dodatkom je gospod pisatelj zlasti ustregel tudi želji ocenjevalcev prve izdaje.

Izredne zasluge za lepo edinost, s katero se izvršujejo vsa bogoslužna opravila v vseh podrobnostih v naši škofiji in v drugih škofijah, ima uprav Erkerjev Euchiridion. Da se tako lepa edinost ohrani in še izpopolni, je pa potrebno, da pride druga izdaja Erkerjevega Euchiridiona v roke slehernemu duhovniku in vsem kandidatom duhovskega stanu.

Alojzij Stroj,
spiritual.

POSLANEC ŠILINGER O ENOTNEM ČEŠKEM KLUBU.

Glasi lo češkega katoliškonarodnega poslanca Šilingerja, brnski »Hlas«, piše o zedinjenju vseh čeških državno-zborskih poslancev v enoten klub takole: Načelno so se vse stranke izrekle za osnutje enotnega kluba. Seveda pa je po izkušnjah zadnjih let, ko razni češki klubi ne le da niso šli drug poleg drugega svoje politične poti, marveč naravnost drug proti drugemu, nemogoče, kar v prvem hipu ustvariti tako organizacijo; preje je pač treba določiti najbližje cilje, program in cilj za bodoče zasedanje, kakor tudi sredstva, s katerimi naj se ta skupni cilj doseže. Tudi za enostavno uveljavljanje načela večine se previdni možje ne morejo kar tako izreči; to se more zgoditi šele tedaj, ko bodo cilj in sredstva ugotovljena. Ni zadosti, da se v danem slučaju enostavno reče, da je cilj skupnega kluba odstranitev sedanje vlade. Ta cilj ima danes cela češka delegacija in cela »Slovanska Unija«; zgolj v to svrhu torej nova organizacija čeških poslancev v državnem zboru niti potrebna ni. Odstranitev sedanje vlade gotovo vsi želimo, gre se le za sredstva in taktiko, in pa za to, kaj se ima zgoditi po eventualnem odstopu sedanje vlade. Upoštevati ni le političnih, marveč tudi gospodarska vprašanja, vprašanje o spremembi vodnocestnega zakona, finančni načrt, saniranje deželnih financ itd. Ne gre se samo za demoliranje slabega poslopja, potreben je tudi načrt za novo zgradbo in bila bi velika lahkomišljenost, zanašati se zgolj na slučaj. Češka politika mora vedeti, kam hoče in kje hoče iti. Zato je razumljivo, da se je na praškem posvetovanju z neke strani zahtevalo, da se naj preje izdela program in pravila, predno se nova parlamentarna zveza dejstvi. Čeprav dosedanje izkušnje ne dopuščajo visokoletnih nad, je vendar pričakovati, da z maza miren premislek. Čez preteklost se napravi črto, začeti moramo z novo. Za zadnja tri z eksperimenti zapravljen leta je vse-kako škoda.

ČEŠKI ODBOR

za sestavo pravil novega enotnega češkega državnozbornskega kluba sestoji iz teh-le poslancev: Bukvaj, dr. Hajn, Masaryk, Mastalka, dr. Šramek in dr. Stransky.

PRI NADOMESTNIH VOLITVAH V BOSNI

so bili izvoljeni: v srbskih okrajih dr. Simo Ilišević in Stevo Kaludjerčić, v mohamedanskih Karamehmedović in Mehmedpašić, v hrvaških pa dr. Katičić, dr. Čurić, dr. Jankiević (vsi trije od Zajednice) in dr. Perišić (Udruženje). Slednji je zmagal proti zajedničarju Somogyiju z 851 glasovi proti 825, a Zajednica bo baje skušala ta mandat anulirati.

KRALJ NIKOLAJ NESPRAVLJIV?

Zelo se opaža, da kralj Nikolaj črnogorski o priliki treh pomembnih letošnjih slavij: 50letnice vladanja, zlate poroke in proglašenja Črnogore za kraljestvo ni razven Mitarja Gjurovića nikogar pomilostil, dasi leži po ječah veliko odličnih mož — političnih zločincev. Tudi je odrekel posebno avdijenco vojvodi Božu Petroviću, ki je sorodnik kraljeve hiše in je zavzemal preje naj-

odličnejša mesta v kneževini, kasneje pa je bil kolikor toliko vdeležen v bombni aferi.

TURŠKA NASILSTVA.

Grozno nasilni so turški vojaki pri razoroževanju Bolgarov v Makedoniji. V kraju Krupišta so mučili turški orožniki može in starce, otroke in žene. Tri osebe so tako dolgo, topli s palicami, dokler ni eden obležal mrtev na mestu in sta oba ostala izgubila zavest. Kaj se vse ne godi v Evropi!

Dnevne novice.

+ **Blamirani hofrat.** Glasilo mladinov hudo trga dvornega svetnika Ploja radi njegove vloge v Hribarjevi aferi. In že mora vedeti zakaj; saj so se starinskemu voditelju mladinov, g. Hribarju, sedaj tudi menda že odprle oči. To se pravi, odprte oči je imel že preje, kajti letel je z odprtimi očmi v brezno, v katero ga je v svoji hofratski modrosti v najboljšem namenu vlijudno vabil gospod hofrat Ploj. Toda ubogi Hribar z odprtimi očmi ni videl! Blesketal se je preveč hofratski frak. In sedaj leži On obžupanjen na tleh — junaškemu hofratu se pa tresejo hlače in kolena še bolj kot kedaj poprej, ko se je ves njegov »planček« tako grozno ponesrečil. Na »zgoraj« je njegov položaj neznosen, kajti sedaj mora iti za Hribarja v »ogjenj«, če noče postati popolnoma smešna figura. Na »spodaj« pa se mu majejo tla, kajti mladini ga »luftajo«, ker predobro poznajo njegovo ulogo v celi zadevi. In mladini so mogočen faktor v liberalni stranki — kajti kar oni ukažejo, to se konečno vendarle zgodi, četudi starini spočetka nekoliko renčijo in brcajo. Konečno, po dobrem spanju, se starini spomnijo vselej na modri stavek »Der gescheitere gibt nach«. Od lepih časov nemške pogodbe imajo namreč še v spominu nekaj zlatih naukov, ki so jih sprejeli od ekscelence barona Schwegele na. In tako se ubogemu Ploju tresejo hlače in kolena. Zanašal se je na starine, a vražji mladini so prekucnili vse. Menda se mladini že ozirajo po primeren kandidatu za Plojev okraj. O tem so na jasnem, da je gospod hofrat popolnoma doigral v svojem okraju. Čemu tedaj mandat zgubiti radi hofrata? pravi jo nekateri. In buknili je misel, dobiti v ptujščem ali ormoškem okraju kakega »naprednega kmeta« z dobrim jezikom in krepkim nastopom, ki bi po mnenju teh gospodov imel več upanja, da reši mandat za »napredno misel«, kakor pa »znučani« hofrat. A kaj bo gospod hofrat v jeseni naredil? Mi vemo že naprej, da ne bo šel »v ogjenj«; po resnem vsestranskem premišljevanju o raznih zleh, se bo odločil za »najmanjše zlo« in se bo obesil s svežimi močmi na frak visoke vlade in ga ne bo spustil, naj dobi še toliko brč. Kaj se če, revež ne more drugače...

+ **Javen shod v Šturiji.** »Kmetška zveza« sklicuje na Mali Šmaren ob 4. popoldne javen shod v Šturiji na Vipavskem na vrtu g. Ivana Stibilj. Poročajo poslanci: Perhavec, dr. Žitnik in Gostinčar. — Somišljeniki, na noge!

+ **Slovenska krščanskosocialna zveza** se je udeležila danes z zastavo pogreba umrle soproge gospoda državnega in deželnega poslanca Fr. Povšeta, dne 8. t. m. se udeležil z zastavo slavnosti v Št. Ilju, dne 11. t. m. pa pohiti z zastavo k otvoritvi »Društvene doma« v Trbovlje. — Koncem meseca septembra se vrši v Ljubljani sestanek dekanjskih odborov.

+ **Javna telovadba v Srednji vasi.** Dne 11. septembra, v nedeljo, priredi jeseniško okrožje svojo javno telovadbo v Srednji vasi v Bohinju. Spored: 1. Ob 8. uri zjutraj sprejem gostov na Bohinjski Bistrici. 2. Ob 9. uri dohod v Srednjo vas z godbo na čelu. 3. Od 9. do 10. ure seja okrožja. 4. Ob 10. uri sv. maša. 5. Po sv. maši skupno kosilo. 6. Po kosilu skušnja za javni nastop. 7. Ob pol 4. uri javna telovadba: a) Rajalni pohod; b) proste vaje; c) orodna telovadba; d) Moreška. 8. Srečolov. 9. Odhod na vlak ob 7. uri 34 minut. Pri prireditvi sodeluje slavna tovarniška godba s Save. Ki obilni udeležbi vabi odbor.

+ **V Št. Ilji** Še enkrat opozarjamo, da so cene za posebni vlak za one, ki vstopijo v Ljubljani in na postajah Zalog, Laze, Litija za tja in nazaj 8 K 05 vin., za one, ki vstopijo na postajah Trbovlje, Zidanmost, Rimske Toplice za tja in nazaj 7 K 80 vin., za one, ki vstopijo v Celju za tja in nazaj 6 K 70 vin. Udeleženci s teh postaj dobe vožne listke v vlaku pri blagajniku »Slovenske Straže« gosp. Antonu Volti in naj stopajo v voz, iz katerega bo vihrala slovenska trobojnica. Udeleženci

na postajah za Celjem kupijo navadne vožne listke pred dohodom vlaka pri dotični kolodvorski blagajni. Vožni red posebnega vlaka je sedaj takole določen: iz Ljubljane odhod v četrtek 8. t. m. točno ob 7. uri 40 minut zjutraj, iz Zaloga ob 7. uri 51 min., iz Laz 8-03, iz Litije 8-21, iz Trbovelj 8-48, iz Zidanega mosta 9-11, iz Rimskih Toplic 9-22, iz Celja 9-48, iz Št. Jurija 10-04, iz Grobelnega 10-10, iz Poličan 10-41, iz Slov. Bistrice 10-53, iz Prager skega 11-08, iz Maribora 11-43. Somišljeniki, v četrtek med obmejne slovenske brate v prekrasni Št. Ilji!

+ **Šentiljsko slavlje.** Po dolgem trudu in delu se je posrečilo našim obmejnim stražnikom, šentiljskim Slovincem, da se je uresničila njih želja in so dobili svoj »Slovenski Dom«. Ponošno se dviga sredi slovenske vasi šentiljske, kot nekaj njen čuvaj, veličastna hiša, ki nosi napis »Slovenski Dom«. — Vsa Slovenija je pomagala šentiljskim Slovincem pri stavbi. Društva naša, zasebniki, denarni zavodi, občine in razne druge korporacije so bogato podprle to započeto delo. Z združenimi slovenskimi močmi se je posrečilo, da se bode že dne 8. septembra otvoril ta za obmejne Slovence toli potreben dom. — Nekaj dni še in izročena bo ta hiša svojemu namenu. Šentiljski Slovenci in Slovenke se prav pridno pripravljajo na ta dan. Svojim dobrotnikom, ki so jim pripomogli do varnega zavetišča, hočejo obmejni Slovenci pripraviti nekaj prijetnih uric in jim pokazati, da je Št. Ilj vreden, da se zavzame vsa Slovenija zanj. — Vsa slavnost se bode izvršila mirno. Ni se treba bati nobenih napadov od strani Nemcev. Kakor mi preziramo nemške prireditve, tako tudi mi pričakujemo, da ne bo nobenih neljubih iznenadenj. Pridite torej, rojaki, društva, od vseh krajev naše domovine dne 8. septembra v naš obmejni Št. Ilj!

+ **Krščansko-socialna stranka na Hrvaškem.** Kakor smo že poročali, sklicujeta Čista Stranka Prava in pa skupina »Hrvatstva« konferenco na dan 15. t. m. v svrhu končne formalne strnitve v novo Krščansko-socialno stranko. Kakor poroča nek zagrebški list, bo za predsednika novi stranki izvoljen stari dr. Josip Frank, ki pa zaradi bolezni ne bo mogel izvrševati predsedniških poslov ter bo fakični vodja nove stranke dr. Aleksander Horvat. Bivši poslanci Č. S. P. dr. Vi. Frank, dr. Elegović in dr. Ogrizović ne bodo več kandidirali — slednja dva že iz vzroka, ker po novem volivnem zakonu kot javna uradnika nimata pasivne volivne pravice. Župnik Jemeršić pa je na nujno prošnjo svojih volivcev izjavil, da bo le z nova kandidiral (okraj Virovitica). Ljudstvo da je novi stranki jako naklonjeno in je pričakovati, da zmagajo njeni kandidati v mnogih okrajih. V krogih Č. S. P. tudi upajo, da se novi stranki pridružijo duhovniki bivši poslanci: Starčevićanec Kufrin in Rittig ter koalicionaši dr. Bauer, Cero-vac, Kutuzović in dr. Novosel. Strankino glavno glasilo postane »Hrvatsko Pravos«, ki izpremeni ime; »Hrvatstvo« neha izhajati. Za izpeljavo vseh stranskij bo treba 100.000 K, ki jih proti zadolžnicam posodi »Katoliška banka«.

+ **Cesar** se odpelje jutri ob 1. uri 30 minut iz Išla in pride na Dunaj ob 6. uri 40 minut zvečer.

— **Semanjski sleparji** so zopet osleparili posestnika Ivana Nemanica iz Radovice. Na sejmu v Novem mestu je prodal nekemu posestniku iz ljubljanske okolice par volov za 850 K. Na potu se mu je pridružil nek neznanec, star 30 let, ki je nakrat našel listnico, kmalu je prišel njegov tovariš, ki je dejal, da je listnico izgubil in končno sta oba tako premamila Nemanica, da je Nemanica ostal brez listnice in denarja.

— **Dekliški licej šolskih sester v Trstu, Via Besenghi 14.** Ker so se vsled odloka c. kr. namestništva velike počitnice podaljšale do 17. septembra, se naznanja, da se na imenovanem dekliskem liceju začne šolsko leto 1910/11 s sv. mašo dne 22. septembra. — 19. septembra se vrši vpisovanje, 20. in 21. pa so vzprejemni izpiti. Pogoji za vsprejem sso isti kakor za gimnazije. — Deklice izven Trsta lahko dobijo v zavodu, ki ima krasno lego in je najmoderneje urejen, popolno oskrbo. Istotam se nahaja tudi trgovska šola. — Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda.

— **Prometna zveza.** V Prvačini, lepi vipavski dolini, se je v nedeljo, dne 4. t. m. ustanovila plačilnica »Prometne zveze« in je v očičled navdušenju, ki je vladalo pri tem in po značajnih možeh, ki so zasejali seme krščanskega mišljenja na tej jako ugodni točki — križišče železnice Jesenice-Trst in Gorica-Ajdovščina — upati, da zraste iz te plačilnice v doglednem času krepka krajevna skupina. Vpisalo se je takoj 22 članov, kateri so si zbrali enoglasno podurad-

nika g. Zumra za svojega vodjo. Vsak-terih teh članov se je zavezal, da v najkrajšem času izpreobrne in pridobi vsaj po enega člana. Prijatelj krščansko mislečih železničarjev dal je skupini posebno sobo na razpolago, za kar mu bodi javna hvala. Pri tej ustanovitvi se je izkazalo, da ledina ni vselej tako trda, kakor se včasih misli, da pa je treba le neustrašnih oratarjev. Novi plačilnici, pri katere ustanovitvi je zastopal centralo gosp. pristav Tertinek, krajno skupino Ljubljana pa gosp. Voje Ignacij, želimo kar največjega uspeha in nebeškega blagoslova. Pogumno naprej — v boljše bodočnost!

— **Nakup konj za vojaštvo in nakup plemenskih kobil po ministrstvu za domobranstvo.** Dne 16. septembra ob dveh popoldne bode v Veliki Loki na Dolenjskem in dne 17. septembra t. l. ob osmih v Št. Jerneju na Dolenjskem uradovala vojaška komisija, da nakupi za vojaštvo sposobne konje. Na pregled naj se pripeljejo konji ali kobile, kateri so sposobni za vožnjo, ježo in prenašanje tovorov. Za nakupljene konje, katerih rod se dokaže, dobi prodajalec razun remontne cene, še darilo c. kr. ministrstva za kmetijstvo v znesku 100 K. Dne 17. septembra ob osmih se bodo v Št. Jerneju nakupovale tudi plemenske kobile, ter oddajale zopet prodajalcem v rejo. Kobile morajo biti v starosti 3inpol do 7 let, visoke najmanj 161 cm in morajo po spuščalnem listu imeti dokazan rod po arabskem, angleškem ali lipicanskem žrebcu.

— **Podrobni načrt** za katehete ljudskih šol bo te dni dotiskan ter ga bo moč naročiti ob pričetku novega šolskega leta. Načrt vsebuje osnutke za vse kategorije šol; natis je dovolil preč. kn. škof. ordinariat. — Ceno naznani-mo pravočasno.

— **Šolske knjige** za vse šole v najnovejših izdajah se dobe v »Katoliški Bukvarnici« v Ljubljani, katera je izdala mnoge v svoji lastni založbi. Opozarjamo na tozadeven inserat v današnji številki. Vse te knjige se dobe v knjigarni »Ilirija« v Kranju.

— **Umrli** je na Opčinah Marija Ražem, rojena Zivic. — Umrli je v Medvodah zasebnik Lovrenc Kavčič, star 82 let.

— **Boj za meso.** Z Dunaja poročajo, da je bil včeraj drugi dan po znižanju tarifov za prevoz živine in tržnih pristojbin, a na centralnem dunajskem trgu za živino, so cene živini zopet — poskočile. Znižanje tarifov in tržnih pristojbin nima doslej niti najmanjšega vpliva. — V Beregsasu na Ogrskem so pričeli stavkati mesarji. Poslali so na magistrat svoje obrtne liste in zaprli mesnice, češ, da ne morejo prodajati mesa po taki ceni, kakor je to zahteval magistrat. Na dvorišču mestne hiše je napravil magistrat občinske mesnice, v katerih dobi občinstvo za 4 v cenejšem meso, kot so prodajali mesarji.

— **Prepovedana hrvaška drama.** Pokojni hrvaški pesnik Silvijs Kranjčević je zapustil nedovršeno dramo, vzeto iz socialnega življenja v Bosni. Neki odlični hrvaški pisatelj je prevzel nalogo po pesnikovih skicah dovršiti dramo. To je tudi storil in dal dramo naslov »Za drugoga«. Drama bi se imela vpriporiti v hrvaškem narodnem gledališču, toda cenzura je vpriporitev prepovedala. O vzrokih prepovedi molče hrvaški listi.

— **Griza se epidemično razširja.** V občinah Črnuče, Ježica in deloma Moste (Šmartno, Obrlje), se griza epidemično razširja. Ljudstvo, ki dobiva iz teh krajev sirovo mleko, se opozarja, da je mleko, zelenjava, sadje ali sploh živila iz omenjenih krajev, radi okuženja v neprekuhanem stanju nevarno uživati.

— **Poroka bivšega ministra dr. Gessmanna.** Z Dunaja se poroča, da se je 5. t. m. ob 9. uri dopoldne poročil bivši minister, drž. osplanec dr. Gessmann s svojo nečakinjo in oskrbnico gđčno Ivano Hruby. Dr. Gessmann se je pripeljal z nevesto v cerkev v odprtem vozu, v drugem vozu sta sedela kot priči posl. Kunschak in Jadok Fink. Takoj po poroki pa se je Gessmann že posvetil svojim poslom kot klubov načelnik. Opoldne je že konferiral z Bie-nerthom, ki se je vrnil iz Išla.

— **Perutnarska razstava v Kandiji pri Novem mestu.** O priliki goveje in prešičje razstave v Kandiji dne 19. t. m. priredi osrednja perutninarska zadruga za Kranjsko v Ljubljani razstavo perutnine (kokoši, rac, gosij in puranov), ki bo trajala dva dni, namreč v nedeljo in v ponedeljek 18. in 19. septembra. Kdor želi kaj razstaviti, naj se oglasi pri odboru za perutninarsko razstavo v Kandiji ali pa pri kmetijski podružnici v Novem mestu do 15. septembra. Perutnina, ki se ima razstaviti, mora biti že v soboto 17. t.

m. popoldne na licu mesta, na dvorišču gosp. župana Zurca v Kandiji.

— **Semenj v Buzetu**, ki bi se bil imel vršiti v soboto, je okrajno glavništvo v Kopru radi grize prepovedalo.

— **Nemško in avstrijsko planinsko društvo** izkazuje 80.000 članov in dohodkov 645.000 mark.

— **Nove vrste topove** bodo v najkrajšem času vpeljali v avstrijsko vojsko. Top bo 50 centimeterska havbica ter se bo lahko prenašal v posameznih kosih.

— **Nemci in regnikoli tepeni namesto Slovencev**. V nedeljo zvečer, ko je bilo že po vsem Trstu mirno, je več kavarniških gostov v »Chiocci« napadlo tri Nemce, monterje Stabilimenta tehnice in Kranjske industrijske družbe, ko so šli mimo kavarne. Italijani so jih imeli za Slovence, pa so jih pretepli. Tako so Nemci dobili zahvalo za simpatije, ki jih zadnji čas goje za Lahe. Vслед ovadbe je močan policijski oddelek obkrožil kavarno ter je policija aretovala 38 sumljivih oseb. Nato se je kavarno izpraznilo in zaprlo. Med aretovanci je tudi nek mlad elektrotehnik po imenu Čok, ki so ga pretepeni Nemci označili za kolovodjo. Ostale aretovance je policija izpustila, razen nekega individua, ki je obdolžen, da je metal kamne. Popoldne pa so mazzinianci ob Canalu grande pretepli tudi dva Italijana, laška podanika, ker so ju istotako imeli za Slovence. Enega izmed njiju je nekdo celo znatno ranil, ko ga je udaril z revolverjem po glavi.

Popust na zemljiškem in hišnem davku, znižanje pridobninske glavne vsote in določitev pridobninskega davka od javnemu dajanju računov zavezanih podjetij za leto 1910. Vслед ukaza c. kr. finančnega ministrstva z dne 3. avgusta 1910, št. 55.858, se je v smislu členov IV. do XI. zakona z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 za leto 1910: 1. Določil popust na zemljiškem davku na 15 odstotkov in na hišnorazrednem in hišnonajemninskem davku na 12½ odstotka; 2. je ostalo znižanje pridobninske glavne vsote kakor prejšnja leta ter se je 3. določilo davčno merilo za v § 100, odstavek 1 in 5 omenjenega zakona navedena, javnemu dajanju računov zavezana odjetja na 10 odstotkov.

— **Nove učne knjige** za srednje šole. C. kr. ministrstvo za bogočastje in pouk je dovolilo porabo učnih knjig: »Končnik-Fon, Deutsches Lesebuch für die I. Klasse slovenischer und slovenisch-utraquistischer Mittelschulen und verwandter Lehranstalten« in »Mazi, Geometria za drugi razred srednjih šol« v šolskem letu 1910/11.

— **Okolu sveta**. Newyorški »Glas Naroda« poroča: Župnik Josip Lavtičar iz Rateč na Gorenjskem je srečno došel 23. avgusta v New York ter se zglasil tudi v našem uredništvu.

— **Slovenec umrl v Ameriki**. V Ely, Minn., je umrl 14. avgusta rojak Josip Jenko, p. d. Klinkarjev, rodом iz Komende pri Kamniku.

— **Mesto potovalnega poljedelskega učitelja** s slovenskim učenim jezikom in sicer za politični okraj sežanski, sodni okraj Podgrad in tržaško okolič s sedežem v Sežani, je razpisano.

— **Nova češko - poljska banka**. »Narodni Listi« javljajo, da se v kratkem ustanovi češko - poljska banka s sedežem v Varšavi s temeljno glavnico 3 milijone rubljev. Imenovala se bo »Deželna industrijska banka«. Banka prevzame kapital banke kneza Ljubomirskega, dočim bo ostali kapital dala »Živnostenska banka«.

— **Pobegnil** je dne 28. januarja 1902 rojeni France Magister iz Zagradišča, št. 11. fara Sostro; baje se potika nekod pri Višnji gori. Kjer se ga zaloti, naj ga županstvo nazaj odpravi k Mihaelu Keburu, posestniku v Podmolniku, ali pa vsaj njegovo bivališče sporoči c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani, oddelek IX.

— **Opozarjamo** na današnjo prilogo »Slovenca« g. A. Breznika, trgovca z glasovirji.

Štajerske novice.

š **Nesreča**. Iz Ljutomera poročajo: Ponesrečil se je 9. avgusta posestnik Ivanjšič iz Radomerja, ko je vozil vino po radomerski cesti v Ljutomer. Ko mu je prišel nek voz nasproti, se je počel Ivanjšič izogibati, a je prišel na kup prodeca. Hotel je voz podržati, a teža ga prevzame ter pade nanj. Reče se je pri tem tako zelo poškodoval, da je v šestih dneh po hudih mukah umrl. Rajni je bil mož poštenjak, dober oče svojih otrok.

š **Poročil** se je g. Radivoj Tušak, učitelj z gdično Tildo Farčnikovo iz Polzele.

Ljubljanske novice.

lj **Vožni listki v št. II** za slavnost 8. t. m. se dobe v trafiki g. Soukala. Vožnja iz Ljubljane za tja in nazaj velja le 8 K 5 v.

lj **Bratje Orli** Danes, v torek, 6. t. m. se vrši v telovadnici ob osmi uri zvečer važen sestanek. Pridite polnoštevilno; nihče naj ne izostane! Na zdar! — Ljubljanski Orel.

lj **Umrl** je danes zjutraj v ormoški bolnišnici č. g. Jakob Košak, kaplan pri Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem. Pokojnik je bil rodом Ljubljancem. Pobralla ga je neizprosna sušica. Mlademu nadopolnemu možu blag spomin, njegovi rodbini pa naše globoko sožalje.

lj **Glasbeno društvo »Ljubljana«** opozarja na vpisovanje v glasbeno šolo, ki se vrši 6., 7., 9. in 10. od 3. do 6. ure in na praznik 8. t. m. od 9. do 11. ure v društvenih prostorih, hotel »Union«, vhod iz Frančiškanskih ulic, desno, I. nadstropje. **Zborove vaje se prično za ženski zbor v ponedeljek 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer in za moški zbor v sredo ob pol 9. uri zvečer.** Pevke in pevci! Pristopite vsi, katere veže naša misel.

lj **Odlikovanje**. »Laibacher Zeitung« poroča, da je divizijsko poveljstvo izreklo častno priznanje poročniku 27. pešpolka Adolfu Arko za uspešno triletno službovanje kot inštrukcijski častnik signalne in telefonske službe, poveljnik telefonskih tečajev in kot poveljnik divizijskega telefonskega oddelka med vajami.

lj **Poročil** se je danes gospod Ludovik Jelšnik, davčni oficijal v Kostanjevici z gdi. Tonči Hribarjevo iz Ljubljane.

lj **Na tukajšnjih učiteljskih** je prosto eno mesto nadomestnega učitelja za nemški in slovenski jezik in eno za zgodovino in zemljepisje s slovenskim in nemškim učenim jezikom. — Prošnje na ravnateljstvo do 11. septembra.

lj **Na obeh slovenskih otroških vrtcih v Komenskega- in v Cerkvni ulici** se prične šolsko leto 1910/11 dne 9. septembra 1910. Vpisavalo se bo v šolskih prostorih dne 8. septembra t. l. dopoldne.

lj **Šolsko leto 1910/11** se prične na mestnih ljudskih šolah ljubljanskih dne 9. septembra 1910 s klicanjem sv. Duha in potem takoj z rednim šolskim poukom. Vpisuje se dne 7. in 8. septembra t. l. v šolskih poslopih, to je: za I. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Cojzovi cesti št. 5; za III. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21, II. nadstropje; za mestno trirazrednico na Barji v šolskem poslopiju na Karolinški zemlji št. 40; za nemško deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21 pri tleh; za mestno slovensko deklisko osemrazrednico v šolskem poslopiju na sv. Jakoba trgu številka 1; za mestno nemško deklisko osemrazrednico v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 19.

lj **Sedemdesetletnico svojega rojstva** je obhajal v krogu svojih otrok in vnukov predvčerajšnjim, 4. septembra Saven z Josip, bivši delavec pri g. Samassi, zdaj v pokoju. Še na mnoga leta!

lj **Ukradeno kolo**. — Tat prijet. Sinoči okoli 10. ure je bilo trgovca s kolesi g. Ivanu Wormu v kazinski veži ukradeno kolo, vredno 200 K. Policija je storila po ovadbi takoj vse potrebno. Orožništvo v Vodmatu je poizvedelo, da je takoj po tatvini prodajal nek mlad človek kolo po Zeleni jami za 5 kron, a ga ni mogel spraviti v denar. Danes zjutraj pa se je zopet klatil po Martinovi cesti ter skušal prodati kolo, a ga je orožništvo prijelo in odvedlo seboj. Tujec se je legitimiral za delavca Jakoba Partla, roj. 1878 v Svetni vesi na Koroškem, in priznal, da je tatvino on izvršil, in sicer zato, ker je bil brez vseh sredstev.

lj **Nerodneža**. Včeraj sta dva delavca od Gruberjevega prekopa nadlegovala na Dolenjski cesti dve ženski in nista dala preje miru, da je morala poklicati stražnika na pomoč. Med aretacijo se je eden oklenil ograje na Dolenjskem mostu in so ga morali silo odstraniti. Obadva so morali prepeljati z zelenim vozom v mestne zapore.

lj **Kazenska zadeva** gospoda Emerich C. Mayer proti g. A. Dečman radi prestopka zoper varnost časti, o kateri smo poročali v našem listu dne 9. julija 1910, se je končala pri današnji razpravi tako, da je preklical gospod A. Dečman svoje, v skrajni razburjenosti storjene obdolžitve brezpogojno, nakar je g. E. C. Mayer obtožbo umaknil.

lj **Aretovan tat**. V noči na 29. julija t. l. je bilo ukradeno delavcu Ivanu Lašiču iz bivše cukrarne več oble-

ke, vredno do 100 K. Policija je sumila nekega hrvaškega delavca v Gruberjevem prekopi, kateri je bil takrat nadomoda odpotoval in ga tudi zasledovala. Te dni je pa Lašič zasačil v neki gostilni 32letnega delavca Elija Celiča iz Livne v Bosni, kateri je imel na sebi Lašičev suknjič in ga pustil aretovati. Celiča, ki se izgovarja, da je suknjič kupil v Trstu, so izročili sodišču.

lj **Umrl** so v Ljubljani: Gabrijela Windisch, hči tovarniškega delovodje, 2 leti. — Marija Kajdič, kuharica, 47 let. — Frančišek Strajnar, rejenc, 5 mesecev. — Albert Brajer, delavčev sin, 14 mesecev. — Ivan Lerch, pilarski pomočnik, 27. let. — Franja Kavčič, hči pasarskega pomočnika, 6 let.

Telefonska in brzojavna poročila.

»UBOJ« V ŽALCU.

Celje, 6. septembra. Danes je bil pred okrožnim sodiščem Pesko, kateri je 17. julija v Žalcu ranil Cokana, ki je potem umrl, obsojen samo radi prekoračenja silobrana v trimesečni zapor.

SHOD NEMŠKONACIONALNIH POSLANCEV V CELOVCU.

Celovec, 6. septembra. Seja predsedstva nemškonarodne parlamentarne zveze, ki je trajala od 1. ure popoldne, je sklenila, da se za 24. in 25. septembra v Celovcu napovedani shod nemškonarodne zveze ne vrši, ker bodo takrat zborovali deželni zbori.

KONFERENCE ZA DELOMOŽNOST ČEŠKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Dunaj, 6. septembra. Baron Bienenrth je danes pričel konference za delomožnost češkega deželnega zbora. Dopoldne je zaslislal višjega deželnega maršala kneza Lobkovitza, zasliši tudi vodjo Nemcev dr. Eppingerja in dr. Skardo. V tukajšnjih čeških krogih pinger bo informiral Bienenrtha o položaju malo upanja na uspeh. Dr. Epžaju med češkimi Nemci, ki še vedno stojajo na stališču, da je nemško stališče neizpremenljivo in ni niti govora, da bi na korist delomožnosti češkega deželnega zbora izpremenili svoje stališče. Ako tako ostane, v jeseni češki deželni zbor ne bo sklican, kar ne bo na korist državnemu zboru.

STAVKA STEKLARJEV NA ČEŠKEM.

Liberec, 6. septembra. Splošna stavka brusačev stekla na severnem Češkem se je uresničila z včerajšnjim dnem. V kraje, kjer se stavka, je bilo poslanih 60 orožnikov za vzdrževanje reda.

RAZKRINKANI SLEPAR.

Dunaj, 6. septembra. Te dni so poročali listi, da je na nekem parniku avstrijskega Lloydja bilo ukradeno grofu Černikovu, ki je kot odposlanec potoval v Črnogoro, mnogo dragocenosti. Sedaj se je dognalo, da je ta »grof« navaden slepar, ki je imel že večkrat opraviti s policijo. Piše se Krakovski in je sin nekega sibirskega kaznjenca.

OROŽNIK USTRELIL KMETA.

Zagreb, 6. septembra. V Drenju pri Zaprešiču se je uprl kmet Ivan Rošen eksekutorju, ki mu je hotel vzeti kravo radi dolžnih 60 K. Eksekutor je pozval orožnike, katerim se je kmet tudi uprl. Orožnik Mane Topič je ustrelil na kmeta, ki je vslad zadobljene poškodbe ponoči umrl.

ANGLEŠKO - JAPONSKA POGODBA.

Berolin, 6. septembra. Angleško japonska pogodba je podaljšana do leta 1916.

TRI ALBANSKI ŠEJKI USMRČENI.

Carigrad, 6. septembra. Iz Prizrena poročajo, da so ondi usmrtili tri albanske šejke.

POMANJEK MESA V PRAGI.

Praga, 6. septembra. Kljub znižanju tarifov za uvoz klavne živine se na živinskem trgu ni cena živine doslej še znižala. Pač pa se je zvišala cena 8 do 20 vinarjev. Ravnotako kakor na Dunaju so tudi v tukajšnjih komunalnih krogih prepričani, da se z znižanjem transportnih tarifov za živino ne bo doseglo nobenega znižanja cen mesa. Kaj takega bi bilo mogoče le z uvozom živine z Balkana in s prepovedjo izvoza, kakor se trdi v komunalnih krogih.

NEMŠKI ZRAKOPLOV NA ČEŠKEM.

Praga, 6. septembra. V Blatnem, v bližini Lnačev se je spustil na tla zrakoplov »Atlas«, s katerim so se dvignili v Lipskem v zrak prof. Brauner iz Marburga, vladni svetnik Kicke iz Kassla in docent Wegener iz Marburga, ki so med vožnjo izvršili mnogo »znanstvenih« opazovanj. Zrakoplov so poslali domov z železnico.

DARILO NEMŠKEGA CESARJA LORDU ROBERTSU.

Berolin, 6. septembra. Ko je feldmaršal lord Roberts, ki je prišel sem-

kaj, da oficijelno sporoči o nastopu vladne kralja Jurija V., prišel v hotel, se mu je izročila dragocena porcelanska vaza kot dar cesarja Viljema.

KONČANA STAVKA V ANGLEŠKIH LADJEDELNICAH.

London, 6. septembra. Z ozirom na poročilo iz Glasgova je pričakovati, da se bo v najkrajšem času končala stavka delavcev v ladjedelnih. V petek bo konferenca zastopnikov delavskih organizacij z ladjedelnimi družbami v svrhu sporazumljenja.

KUGA V KIRGIŠKIH ŠTEPAH.

Peterburg, 6. septembra. V Uralšk so došle vesti, da se je pojavila v kirgiških stepah kuga. V okužene kraje so nemudoma odposlali sanitetne oddelke, da se prepreči razširjenje kuge.

GROZNA NAJDBA.

London, 6. septembra. Na vrtu neke hiše v Swamei so izkopali šest krst s trupli novorojenih otrok. Pri policijski preiskavi so našli na vrtu zakopanih še 16 krst s trupli novorojencev. Dognalo se je, da je v hiši stanujoči grobar zakopaval trupla kar na vrtu, da mu jih ni bilo treba nositi na pokopališče.

GENERALNA STAVKA NA ŠPANSKEM.

Barcelona, 6. septembra. V soboto je zborovalo tukaj 40 zastopnikov delavskih organizacij. Z 18 proti 12 glasovi se je sklenilo, proglasiti generalno stavko; 10 zastopnikov se je vzdržalo glasovanja. Izvolil se je odbor, ki je imel še tekom popoldneva sejo, kako se naj vodi generalna stavka.

SESTANEK NEMŠKEGA CESARJA Z BELGIJSKIM KRALJEM.

Bruselj, 6. septembra. »Etoile Belge« poroča, da se danes vrne kralj Albert v Bruselj, nakar se določi program obiska nemškega cesarja. Potrjuje se vest, da je cesar Viljem izrazil željo, ogledati si bojišče pri Waterloo.

NAJNOVEJŠE ODKRITJE NA MARSU.

London, 6. septembra. Iz New Yorka se poroča, da so na Lowellovem observatoriju odkrili dokaze o obstoju vodenih hlapov in kisika v Marsovi atmosferi.

VELIK VIHAR NA OGRSKEM.

Csongrad, 6. septembra. Tu je bil velik vihar s povodnjo. Porušeni h 240 hiš in šola. Prekinjene so telefonske in brzojavne zveze.

KOLERA MED LURDSKIMI ROMARJI?

Pariz, 6. septembra. Poročalo se je, da se je med romarji v Lurdu pojavil slučaj kolere. Zunanje ministrstvo pa izjavlja na podlagi preiskav, da je ta vest gola izmišljotina.

Razne stvari.

Vzgoja v gledališču. Iz New Yorka poročajo, da hoče družba milijonarjev zgraditi ondi ljudsko gledališče za 12 milijonov dolarjev. V tem gledališču bi se predstavljala le najboljša dela, veljala bi vstopnina le 50 fenigov za osebo in bi se vstopnice prodajale samo v delavskih okrajih.

Zima v Švici. Iz švicarskih Alp se poroča, da je v mnogih pokrajinah zapadel sneg, dostikrat do 25 cm na debelo, tako, da izgleda v višje ležečih pokrajinah kakor pozimi. V nižjih krajih močno dežuje in se je temperatura znatno znižala. Iz vseh krajev Švice se poroča, da tujci zapuščajo letovišča. Poletna sezija se je v zadnjih dneh v Švici končala.

70.000 krojačev štrajkalo deset tednov. V New Yorku je 70.000 krojačev plaščev, štrajkalo deset tednov. Včeraj je bila stavka končana. Delodajalci so izpolnili zahteve sindikata in želje delojemalcev glede mezd in delavnega časa.

Žrtve avtomobilov. V Londonu so v nedeljo, 4. t. m., povozili tri osebe z avtomobili. Obležale so na mestu mrtve. V soboto popoldne povozeni dve osebi od avtomobilov pa ležite smrtno ranjeni v bolnišnici.

To so še le pijavke! V Znajmu se je nedavno izvršil ta-le dogodek, ki dobro osvetljuje židovsko socialno demokracijo. Pri tamošnjem stavbnem mojstru Witeku je bil med drugimi uslužben delavec Fran Tribula, strasten socialodemokratski agitator. Koder je hodil, je agitiral, žepe pa je imel vedno natrpane s socialno-demokratskimi brošurami in letaki, ki jih je vsiljeval na vse strani. Tu pa je mož zbolel na pljučnici in prenesli so ga v bolnišnico. Ker se je takoj pokazalo, da je bolnikovo stanje brezupno, so mu poklicali duhovnika, in res je mož v resnih zadnjih urah svojega življenja našel pravo spoznanje in se je skesano izpovedal. Pa

ne samo to, marveč Tribula je nujno prosil in opominjal svoje otroke, ki so se zbrali krog njegove smrtni postelje, naj se oklene vere in radi zahajajo v cerkev, kajti še-le vera dá človeku pravo vrednost, ona je njegov najlepši kras. Svojega starejšega sina, ki je delavec v neki tamkajšnji tovarni, je posebej nujno opominjal, naj izstopi iz socialne demokracije. Temu so bili priča vsi drugi bolniki v isti bolniški sobi. Duhovnik, ki je Tribulo spovedal, se je po njegovih smrti sam ponudil, da spremi mrljica prav na pokopališče, dasi to sicer ni običaj. Tako se je tudi zgodilo in Tribula je bil lepo katoliško pokopan. Toda komaj je duhovnik opravil molitve, se prignete k grobu socialno-demokratski Jud Scheuer — ter začne govoriti nagrobnico po socialno-demokratskem evangeliju. Trdil je, da je umrl še zadnji hip pred smrtjo vprašal, kaj bo z novim delavskim domom, ki ga namerava zidati tamkajšnja socialno-demokratska organizacija in ki ima postati ognjišče rdeče propagande za vso južno Moravsko. In nesramni Jud je začel ob odprtem grobu na katoliškem pokopališču, ob grobu moža, ki se je pred smrtjo spravil z Bogom in umrl kot skesan kristjan, strastno agitirati za rdeči dom in rdečo stvar. To je res prava judovska nenasitnost: Celo po smrti se trgajo za svoje nesrečne žrtve, celo preko groba gre socialno-demokratsko izkoriščanje in izmозgavanje bednega delavca-trpina! Res lepa prijateljica delavstva je socialna demokracija, ta rdeče zakrinkani židovski ghétto!

Ženska — ministrski svetnik na španskem. Na španskem so poklicali v ministrsko službo grofco Emilio Pardo Bazan, ki si je pridobila za povzdigo socialnega stanja izredno velike zasluge.

Ribarstvo v Bosni in Hercegovini. Deželno-erarični zavod za ribarstvo na Vrelo Bosne je letos razposlal za razne reke in potoke blizu pol milijona postrovi in zlatice.

Tekma med človekom in konjem. Neka posebne vrste tekma se je vršila pred kratkim v argentinskem mestu Rosario na sledeči način: Kosala sta se v teku italijanski tekač Dorando Pietri in pa konj, ki je povsod znan zaradi svoje hitrosti. Treba je bilo v diru tri angleške milje preteči. Pietri je dosegel cilj prvi, in sicer v 27 minutah in 43 sekundah. Konj je ostal zadaj in ves upehan pritekel do cilja, tako da so ga morali takoj v hlev odpeljati. Italijanski tekač je bil ostal še čil in čvrst. Ko so ga vprašali, če je truden, je odgovoril: »Pripeljalite mi drugega konja, jaz tečem naprej.«

Avtomobili in dunajski izvoščki. Že dolgo nameravano preuredbo dunajskih izvoščkov, ki hočejo namesto konjskih sil uvesti avtomobilne in si tako služiti kruh, je zopet približal k svojemu cilju sklep izvoščkov samih. »Strojna zadruga dunajskih izvoščkov«, ki se je ustanovila med izvoščki na Dunaju, ima ravno namen o kate-rem smo že zgoraj omenili. Neka banka bo baje posodila denar za nakup avtomobilov. Za obrestovanje in amortizacijo porabljenega kapitala naj bi skrbeli ministrstvo javnih del, trgovsko ministristvo, nižjeavstrijski deželni odbor, trgovska in obrtna zbornica in cesarja Franca Jožefova ustanova za podporo male obrti. Med tem ko se je prvotno mislilo nabaviti si potom »strojne zadruge« samo deset avtomobilov, se je sklenilo v seji obrtno - pospeševalnega urada, naj se že sedaj računa z razširjenjem podjetja ter naj se kupi namesto deset raje 20 avtomobilov. Nekatere korporacije so že pritrdile, da bodo garantirale za obresti podjetja.

Iredenta na užigalcah.

Ne mine teden, da bi se ne poročalo o kaki italijanski demonstraciji, ki je naperjena proti naši monarhiji. Lep dokaz laškega iredentovstva so vžigalice, ki se prodajajo povsod po Italiji. Škatli-čica teh vžigalic je jako čedna, celo umetniško opremljena in voščene vžigalice same so tovarniški izdelek prve vrste. Izdaja jih »Tridentno društvo« v Turinu, za razširjenje teh vžigalic pa skrbi laško alpsko društvo v Turinu. Na škatlici narisane zemljevid in tekst pa je naravnost hujskanje proti Avstriji. Na zgornji strani škatlice je nasli-šana italijanska trobojnica (rdeče-belozelena) in natisnjen napis: »Italiani Difendiamo la nostra lingua minacciata alle porte di Trento e Trieste da Tedeschi e Slavi! To se pravi: »Italijani, varujmo naš ogroženi jezik v Tridentu in Trstu pred Nemci in Slovani!« Spodaj pa stoji natisneno: »Editore Il Circolo Trentino in Torino colla fraterna cooperazione del Comitato Studentesco dell' Ateneo Torinese«. To je: »Izdaja v Turinu se nahajajoči »Tridentki

klub« z bratskim sodelovanjem dijašt-va turinskega ateneja». Na drugi strani škatlice je natisnjen barvan zemljevid zgornje Italije in južnih delov naše monarhije. Na tem zemljevidu so označene tri meje in sicer »naravna in zgodovinska meja«, ki se jo označuje tudi za mejo Italije in ki loči celo južno Tirolsko in Primorsko z Gorico, Trstom in Puljem Avstrije, potem »jezikovna meja«, ki sega sicer precej globoko v slovanske in nemške pokrajine, a vendar še nekoliko skromnejša, kot pa »naravna« in »zgodovinska« meja Italije; končno pa je narisana tudi »sedanja politična meja«, ki se jo označuje tudi kot »mejo kraljestva«. Kakor je razvidno, modrujejo italijanski »mejni zemljemer-merci« na način, ki meji že na norost. Kar je bilo že skoraj pred 2000 leti last Rimljanov, naj bi bilo tudi sedaj onstran naravne meje Italije! Napis na ožji strani škatlice razlaga to z zanimivo bistroumnostjo: Trento e Trieste sono in Italia, benché non siano nel Regno. Sono Italiani anche i Trentini e Triestini, e non in soli Regnicoli. La Venezia Giulia il Tentino sono Provincie del Veneto, cioè della Venetia, X. regione augustea d' Italia. To je: Trident in Trst sta v Italiji, četudi ne spadata h kraljestvu. Italijani so tudi Tridentini in Tržačani, četudi niso prebivalci kraljestva. Julijska Benečija in Trident so prov. Beneškega, ki je bilo za časa rimskega cesarstva X. teritorialni okraj Italije. — Celo stvar bi se lahko smatralo za nedolžno in izrodek prenapetih domišljavih glav, kakršnih je dovolj pri vseh narodih, ako bi vžigalice na škatlicah ne imele tudi državne koleka z državnim grbom, s čemur je potrjeno plačilo treh centesimov davka na vžigalice. Kakor znano, ima Italija monopol na vžigalice. Iredentovske vžigalice vrše torej svojo propagando pod varstvom države ter nete ogenj sovraštva proti Avstriji.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 300-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
5	9 zveč.	733.6	10.1	sl. vzh.	jasno	
6	7. zjutr.	33.6	5.1	sl. jug	megla	0.2
	2. pop	32.9	18.3	sl. jz. zah.	del. jasno	
Srednja včerašnja temp. 10.9° norm. 16.3°.						

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 6. septembra

Pšenica za oktober 1910	10.16
Pšenica za april 1911	10.40
Rž za oktober 1910	7.40
Oves za oktober 1910	8.22
Koruza za september 1910	5.82
Koruza za maj 1911	5.96

Deklance

na hrano in v dobro ter skrbno nadzorstvo se za bodoče šolsko leto sprejmo. Klavir v hiši. Natančnejša pojasnila: Gosposka ulica št. 4, II. nadstropje na desno. 2550

V trgovino z mešanim blagom sprejme

UHENICA

tvrdka Oton Homan v Radovljici. 2555

Oskrbnitvo Loka pri Zidanem-mestu

sprejme s 1. oktobrom, samskega

vrtnarja

kateri je vseh strokah vrtnarstva dobro izurjen. Plača po dogovoru. Ponudbe je nasloviti na J. Jakša Zidanmost. 2570 (3)

Pivnico

v Laškem trgu da v najem
2561 Dr. Kolšek, Laško.

Gospodična

katera je absolvirala trgovski tečaj, želi nastopiti v službo kot
2563 kontoristinja ali blagajničarka
Cenjene ponudbe na upravnitvo »Slovenca«.

2568

Marica Košakova, učiteljica, nana-žanja v imenu svoje matere in svojega očeta ter v svojem imenu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, poklicati k Sebi v boljše življenje našega iskreno ljubljene sina, oziroma brata, prečastitega gospoda

Jakoba Košaka

kaplan pri Veliki Nedelji na Spodnjem Stajerskem

ki je danes 6. septembra ob 3. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni v 25. letu izdihnil Bogu vdan svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega rajnega bo v četrtek, dne 8. t. m. popoldne.

Ormož, dne 6. septembra 1910.

2554

Gospa Fani Gregorič roj. Kavčič na Krškem javlja v svojem in v imenu vseh drugih sorodnikov tužno vest, da je njen iskreno ljubljeni oče, odnosno stari oče in tast, gospod

Lovrenc Kavčič

zasebnik v Medvodah

dne 4. septembra t. l. ob pol 9. uri zjutraj po dolgotrajni bolezni v 82. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki blagopokojnega se bodo dne 6. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj na mirovdvoru v Preski položili k večnemu počitku.

Blagopokojnega priporočamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem v blag spomin.

V Medvodah, dne 4. sept. 1910.

Žalujoči ostali.

2569

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma stara mati in tašča, gospa

Helena Erbežnik roj. Mesnik

danes, dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer v 75. letu svoje starosti nenadoma v Gospodu zasnula.

Pogreb nepozabljive pokojnice bo v sredo dne 7. t. m. ob 4. popoldne iz hiše zalosti, Trnovski pristan št. 20 na tukajšnje pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

V LJUBLJANI, dne 5. septembra 1910

Žalujoči ostali.

Pri zgradbi „Ljudske šole“ na Prulah sprejme se več

dobrih zidarjev in delavcev.

Zajedno se oddaja omet in druga zidarska dela v akord pri zgradbi mestne pehotne vojašnice. — Zlasiti se je pri omenjenih stavbah, ali v pisarni mestnega stavbenika V. Scagnetti-ja, cesta na Rudolfovo železnico št. 16. 2553

Istrijsko brinje

more se dobiti do 200 kvintalov; poblizje se poizve pri Zupnem uradu Vranja P. Lupoglava, Istria. Uvozci se pošljejo. 2552

KUPCI POZOR!

Hiša, pripravna za vsako obrt, z lepim vrtom, se proda po nizki ceni. Vprašanja pod 237 na upravo lista. 2486 1

Dijaka

iz dobre hiše se sprejme na vso oskrbo, poizve se pri upravnitvu tega lista. Prednosti imajo obrtnošolci višjih razredov. 2558

Več stanovanj

z eno oziroma dvema sobama se odda v Ilirski ulici šte. 21. Več pove hišnik ravnotam. 2564

Privatno se temeljito

2557

poučujejo citre

po najboljši dunajski metodi »Umlauf«. Začetniki in taki, ki že igrajo, dame in gospodje, kakor tudi dijaki in šolska mladina od 10. leta dalje se smejo zanašati na gotov uspeh. Ponudbe naj se naslovijo pod šifro J. E. na upravo »Slovenca«.

2562 8

HIŠA

na prodaj blizu Ljubljane z gostilno in vso opravo, z lepim vrtom, kletjo, ledenico, dalje vozovi in konji. Proda se zaradi starosti. Hiša je pripravna tudi za kako drugo obrt. Cena jako nizka. Več pove upravništvo »Slovenca«.

Ob pričetku šol

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

2565 6

zgotovljenih oblek

in konfekcijo za dame po najnižjih cenah.

Slavnemu p. n. občinstvu, posebno velečenjenim svojim odjemalcem, kakor tudi prijateljem si usojam naznaniti, da sem se preselil svojo čevljarsko obrtjo s Kongresnega trga št. 13

v Sodno ulico št. 3

kjer bom v enaki meri, z znanim solidnim delom in nizkimi cenami skušal postreči svojim velec. naročnikom.

Priporočujoč se v obila naročila, bilježim velespoštovanjem

J. Zamljen, čevljarski mojster.

2461

Za šolsko mladino

že prispel moderne obleke, površniki, športne suknje in pelerine za dečke, kakor tudi za deklice najnovejše konfekcije! Pošilja se tudi na izbiro na deželo. Cene jako nizke.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Boljša rodbina sprejme

deklice

v popolno oskrbo. Zdravo stanovanje in hrana. Glasovir na razpolago. Kje? Poizve se iz prijaznosti v modni trgovini gospe Just-Maške, Židovska ulica. 2548

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirta
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Knjigarna in trgovina muzikalij Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

2492

priporoča svojo

10-1

popolno zalogo

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v predpisanih izdajah po najnižjih cenah.

Izkazni učnih knjig se oddajajo zastonj.

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino

najmodernejše površnike in pelerine za gospe in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Hiša s kovačnico

(z vsem orodjem) 2465 4

pripravna tudi za vsako drugo obrt, se prodaja pod jako ugodnimi pogoji blizu Spodnje Hrušice pri Ljubljani. Več pove uprava lista.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu doloži 11 skatelj tako izborni učinkujočih 3281

Salmijakovih pastil
(hašelj lajšajočih, slez razkrajajočih)

lekarka Piccoli v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževega dvornega založnika. Ena skatljica 20 vin., 11 skatelj 2 kroni. Naročila po povzetju.

Išče se

2480 3-1

blagajničarka

ki je zmožna nekoliko trgovine. Prednost imajo take, ki so že bile v trgovini. Vstop po dogovoru. J. Elsner, trgovec, Litija.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 38 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Prodaj v košnji na Glinah okoli 12 oralov

OTAVE

2464 1

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraqustischer Mittelschulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3.—.
Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del, vez. K 1'80.
Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 slikami vez. K 2'20.
Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3'—.
Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50.
Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40.
Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80.
Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80.
Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred srednjih šol; vez. K 1'—.
Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred srednjih šol;
Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred srednjih šol;
* Bl. Matek-Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30.
Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne projekcije**; 29 slik. K —'60.
Bl. Matek, **Geometrija** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred; vez. K 3'—.
* Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80.
* **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Matekove matematične knjige za srednje in višje gimnazijske razrede I. del naj si letos nabavijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena K —'60 in dodatek k geometriji, cena K —'90.**

Matek-Zupančič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za višje razrede realk; vez. K 5'30.
Juvancič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za srednje in njim sorodne šole. I. del, vez. K 2'50.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespondenčno pismo; broš. K 3'—.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno pismo; broš. K 2'40.
Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred realk in za sorodne šole; cena se naznani pozneje.
Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90.
Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti Katilini; broš. K —'60.
Jeršinovic Anton, **Latinski komentar**; broš. K —'60.
Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Ilijade; broš. K —'80.
Jerovšek Fran., **Besede in rekla**, namenjene učencem, ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodotovih zgodovin. raziskavanj. Cena se naznani pozneje.
Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove Eneide in k izbranim pesmim iz „Georgica“ in „Bucolica“. Cena se naznani pozneje.
Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega slovstva**. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2'—, vez. K 2'50.
Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K —'80.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20.
Foerster Anton, **Cantica sacra**. I. del. Cerkvena pesmarica za moški ali ženski zbor (četverglas.). K 2'40.
Ta pesmarica je za vse one učne zavode, kjer se vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Sociologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80.
Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5'—.
Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4'—, vez. K 5'40.
Leposlovna knjižnica:
I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman. K 2'—, vez. K 3'—.
II. zvezek: Ivan Turgenjev Sergejevič, **Stepni kralj Lear**. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob Volgi**. K 1'20, vez. K 2'20.
III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Straža**. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. **Ponižani in razžaljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3'—, vez. K 4'20.
V. zvezek: Taras Sevcenko. — Josip Abram, **Kobzar**. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60.
VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**. Roman. K 1'90, vez. K 3'—.
VII. zvezek: Taras Sevcenko. — Josip Abram, **Hajdamaki**. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor Kobzar.
VIII. zvezek: A. Sheehan. — Fran Bregar. **Dolina krvi**. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80.
Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih. K 1'40, vezano K 2'40.
Anton Medved, **Za pravdo in srce**. Tragedija v petih dejanjih. Vez. K 3'50.
Ljubljana, Kažipot s pridejanim načrtom K 1'20.
Načrt Ljubljane, dvobarvni tisk K —'30.
Isti v petih barvah K —'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.